

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

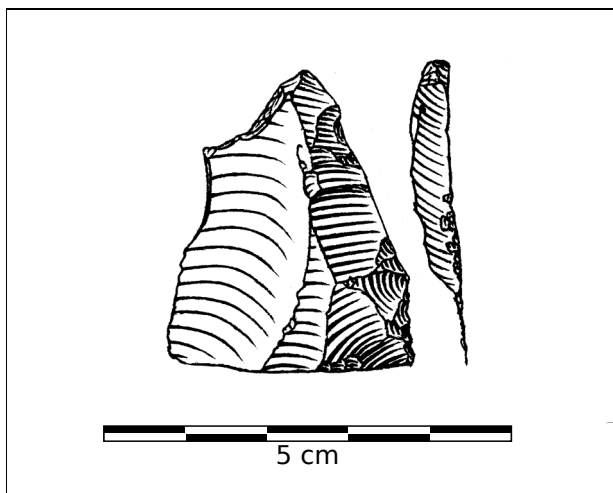
Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 19. Kyjovice. Rydlo.
Fig. 19. Kyjovice. Burin.

KYJOVICE (OKR. ZNOJMO)

„Sutny“. Mladý paleolit. Aurignacien (?). Ojedinelé nálezy. Povrchový průzkum.

V rámci systematických povrchových průzkumů na známé lokalitě v Kyjovicích a v jejím okolí byly ve dvou polohách identifikovány artefakty, které souvisí s paleolitickým osídlením. V prostoru známé polykulturní lokality v trati „Sutny“ bylo nalezeno 5 patinovaných artefaktů zhotovených z rohovce typu Krumlovský les a ze silicitu glacienních sedimentů (v poměru 3:2). V malé kolekci byl zastoupen i nástroj – již v paleolitu zlomené rydlo z rohovce typu Krumlovský les (obr. 19). Při revizi starších nálezů získaných z tohoto prostoru se objevilo ještě několik patinovaných, ale kulturně blíže neklasifikovatelných artefaktů. Předběžně lze nevýrazný soubor zařadit do aurignacien. Jedná se o první nezpochybnitelné paleolitické nálezy z tohoto prostoru.

Příspěvek byl realizován v souladu s GAČR 404-09-H020, Moravskoslezská škola archeologických doktorandských studií II a výzkumného záměru MSM0021622427 ÚAM FF MU, Brno.

Martin Kuča

Resumé

A small collection of five Upper Paleolithic artifacts made from Krumlovský les-type chert and from erratic silicite was collected at the polycultural site Sutny near Kyjovice.

LHOTA (K. Ú. LHOTA U LIPNÍKA NAD BEČVOU, OKR. PŘEROV)

„Malé stráně“, Lhota I. Mladý (střední?) paleolit. Sídliště. Povrchový průzkum.

Lokalita Lhota u Lipníka nad Bečvou (Lhota I) patří mezi typické představitele lokalit tzv. aurignacienu pomoravského typu, v jehož souborech je společně s prvky vysloveně aurignackými zastoupena i velmi výrazná szeletoidní složka, z níž nejnapadnější jsou listovité hroty. Ze samotné lokality Lhota I bylo v práci B. Klímy popsáno

celkem 5 listovitých hrotů – se zaoblenou bází, hrot typu Lhota a další 3 jsou ve fragmentárním stavu (Klíma 1979).

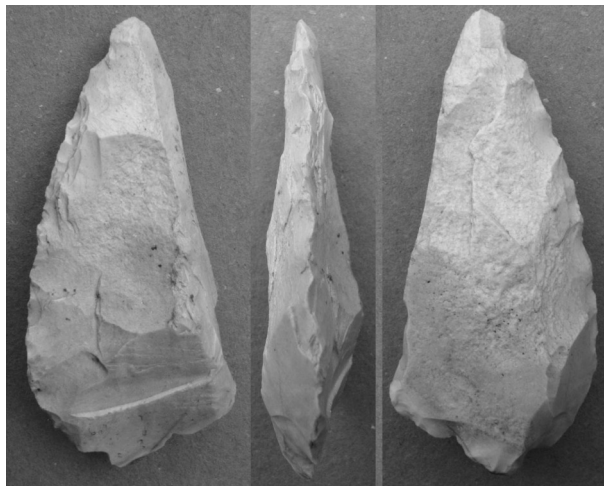
Na jaře r. 2006 byl během povrchového průzkumu zmiňované lokality nalezen výrazně plošně retušovaný kamenný nástroj (obr. 20), jehož délka dosahuje 7,8 cm. Břišní hrana nástroje je opracována jemnou bifaciální retuší, která místy zabíhá do plochy, hřbetní strana nese stopy po ztenčování. Na výrobu artefaktu byl užit eratický silicit, jehož zdroje se nacházejí přibližně 15 km severně od lokality (Jelínková 2005); jejich přítomnost je spojována s ledovcem sálského kontinentálního zalednění. V kolekci, zpracované R. Jelínkovou, zastupuje na zmiňované lokalitě téměř 70 procent všech surovin kamenné štípané industrie (Jelínková 2005) a za převažující surovinu je tento silicit popisován i v práci B. Klímy (Klíma 1979).

I když lze nález považovat spíše za projev szeletoidních prvků v pomoravském aurignacien, mousteroidní vzhled artefaktu vzbuzuje úvahy i o jeho možném středopaleolitickém původu. Přítomnost středního paleolitu na lokalitě Lhota I by mohla prozrazovat i přítomnost levalloiského hrotu s připravenou úderovou patkou (Škrdla 2009). Jiný levalloiský hrot ze zmiňované lokality byl publikován již v článku B. Klímy z roku 1979 (Klíma 1979) a fragment artefaktu s fasetací patky je také hlášen i z kolekce zpracované R. Jelínkovou (2005).

Ne úplně jednoznačná je i typologická determinace artefaktu. Ze samotného nástroje není zřejmé, jedná-li se o nedohotovný listovitý hrot nebo již o hotový nástroj – obloukové drásadlo se ztenčeným hřbetem. Představuje-li publikovaný artefakt skutečně mladopaleolitický nedohotovný listovitý hrot, lze jej považovat za zajímavý doklad technologie a fáze výrobního postupu tohoto szeletského typu nástroje příslušníky aurignacien.

Problémem industrií aurignacien pomoravského typu zůstává neznalost absolutních dat a zároveň skutečnost, že kolekce z lokality Lhota I – obdobně jako jiné soubory tohoto okruhu – mají povahu povrchových nálezů. Integrace nástrojů středopaleolitického typu do těchto aurignackých souborů tak může vzbuzovat u některých badatelů otázky (cf. Škrdla 2009).

Petr Matějec

Obr. 20. Lhota I. Zřejmě nedohotovný listovitý hrot.
Abb. 20. Lhota I. A leaf point, probably unfinished.